

عنوان مقاله:

ضوابط نصب قاضی غیرمجتهد بر پایه عناوین ثانوی مصلحت و اضطرار

محل انتشار:

فصلنامه فقه، دوره 28، شماره 106 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

زهرا نجارزادگان سرابی - دانشجوی دکتری فقه و مبانی حقوق، واحد محلات، دانشگاه آزاد اسلامی، محلات، ایران.

هادی صادقی - استاد دانشگاه قرآن و حدیث، قم، ایران.

محمد حسین ناظمی اشنی - استادیار گروه معارف دانشگاه فرهنگیان، سمنان، ایران.

خلاصه مقاله:

«اجتهاد» از شروط مهمی است که فقها برای قاضی قرار داده اند. این نظر بر اساس احکام اولیه است. اینک مسئله این است که آیا بر اساس عناوین ثانوی مانند اضطرار، حرج، مصلحت و... می توان به جواز قضاوت مقلد حکم کرد؟ فقها در این مورد اختلاف دارند. به نظر می رسد حق با اکثریت آنها باشد که قضاوت مقلد را مجزی می دانند. این تحقیق با هدف شناخت محدوده این مجزی بودن و شرایط آن و وظایف هر یک از حاکم و قاضی مقلد، در فرض تحقق عناوین ثانوی اضطرار و مصلحت، با روش توصیفی-تحلیلی در حوزه اندیشه های فقهی و با گردآوری کتابخانه ای انجام شده است. نتیجه آن این است که باید «حکم حاکم در دایره شریعت باشد»، «اهم بر مهم مقدم گردد»، «در تشخیص عناوین ثانوی از مشورت استفاده شود» و مقلد هم باید در مقام قضاوت «بر اساس فتوای مجتهد ناصب» حکم کند و در امور قضایی «مشورت» نماید؛ به علاوه، اینکه حاکم وظایفی در رابطه با قاضی غیرمجتهد دارد؛ از جمله «ایجاد بستر مناسب برای قضاوت وی»، «مشروعیت بخشی به قضاوت غیرمجتهدان» و «تقدیم اصلح بر صالح».

کلمات کلیدی:

اجتهاد قاضی، نصب قاضی، قاضی غیرمجتهد، قاضی مقلد، عناوین ثانوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1259182>

